

Проект

**Държавен образователен стандарт
за придобиване на квалификация по професията „Техник-животновъд”**

Проектът е приет от УС на НАПОО с Протокол № 01/12.02.2020 г.

Професионално направление:				
621	Растениевъдство и животновъдство			
Наименование на професията:				
621040	Техник-животновъд			
Код	Специалности:	Степен на професионална квалификация	Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)	Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)
6210401	Говедовъдство	Трета	4	4
6210402	Овцевъдство	Трета	4	4
6210403	Свиневъдство	Трета	4	4
6210404	Птицевъдство	Трета	4	4
6210405	Зайцевъдство	Трета	4	4
6210406	Пчеларство и бубарство	Трета	4	4
6210407	Коневъдство и конна езда	Трета	4	4

София, 2020 г.

1. Изисквания към кандидатите

1.1 Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-животновъд“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. Заповед № РД 09-2973 от 28.11.2019 г.) изискванията за входящото минимално образователно и/или квалификационно равнище към кандидатите са:

- За ученици - завършено основно образование
- За лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование

Изискването за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално образование и обучение е придобита втора степен на професионална квалификация по професия от област на образование „Селско, горско и рибно стопанство”.

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията „Техник-животновъд“ или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето, се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 96 от 2014 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Основните трудови дейности на техник-животновъда са свързани с организиране на производството и съхранението на фураж; осигуряване и поддържане на пасищата; съставяне на фуражен баланс, план за производството на фуражи и за балансиране на дажбите и смеските за отделните видове и категории животни; обслужване на машините и съоръженията, използвани в животновъдното производство, полагане грижи за тяхната поддръжка; осигуряване на профилактични грижи за животните; организиране на дейности, свързани с отглеждане на животните; осъществяване на развъдна дейност; контролиране и регистриране растежа и продуктивните качества на животните; получаване и реализиране на висококачествена продукция; планиране и контролиране дейността в животновъдната ферма.

Техник-животновъдът може да се грижи за животните в зоологически градини, както и за дивеча в резервати или местата на тяхното естествено обитаване. Техник-животновъдът може да ръководи животновъдна ферма и да изпълнява всички основни производствени дейности. В своята работа се ръководи от указанията и съветите на зооинженери или ветеринарни лекари.

При изпълнение на трудовите дейности техник-животновъдът работи с: машини за обработка и раздаване на фуражи на различните видове и категории животни (фронтални товарачи, фуражораздаващи ремаркета, миксери за фураж и др.), трактори, съоръжения за доене, стрижба, подрязване на копитата, почистване и вентилация на помещенията; миещи средства, дезинфектанти, лекарства, мляко и вълна, противопожарни и лични предпазни средства,

инструменти за ремонт на сградите, машините и оградите. За осъществяване на трудовите дейности е необходимо да прилага инструкции и правила за безопасна работа и отчетни документи.

Дейността на техник-животновъда се различава в зависимост от вида и типа на фермата или предприятието, в което работи.

Техник-животновъдът работи в животновъдна ферма, където полага грижи за отглеждането на различни видове животни. Освен във фермите техник-животновъдът може да отглежда животни в семейно спомагателно стопанство, да работи във фуражопроизводство или фуражопереработвателни предприятия. Друга възможност е да работи във вивариуми, в изследователски институти, университети.

Лицата, практикуващи професията, е необходимо да притежават качества като сръчност, дисциплинираност, отговорност и да проявяват интерес към животните.

Част от работното време протича на открито при разнообразни климатични условия, свързани с вариране на температурите, влажността и др. В някои случаи техник-животновъдът работи в сгради с вредни газове и механични замърсители, с опасност от алергични заболявания.

За да ръководи животновъдна ферма и да изпълнява всички основни производствени дейности, техник-животновъдът трябва да може да работи в екип, да осъществява ефективна комуникация с други лица и да поема отговорност за своята и на подчинените си работа, да поддържа конструктивни работни взаимоотношения, като проявява съобразителност и гъвкавост.

Работното време на техник-животновъда е с нормална продължителност, но предвид спецификата на грижите за животните е възможно то да бъде удължено до късно през нощта, както и да се работи през почивните и празничните дни от годината.

За управление на трактор и работа с други селскостопански машини лицата с трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-животновъд“ трябва да положат изпит за придобиване на правоспособност за водач на МПС категории „Ткт“ и „В“ съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение, издадена от министъра на транспорта и съобщенията (ДВ, бр. 82 от 2002 г.), и категория „Твк“ по изискванията на Наредба № 12 от 2009 г. за условията и реда за придобиване и отнемане на правоспособност за работа със земеделска и горска техника, издадена от министъра на земеделието и храните (ДВ, бр. 35 от 2009г.)

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилият трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-животновъд“ може да се обучава по друга специалност от тази професия или да продължи обучението си по професия „Техник в лозаровинарството“, „Техник-растениевъд“, „Техник на селскостопанска техника“, „Фермер“ – трета/четвърта степен на професионална квалификация, като обучението по общата и отрасловата професионална подготовка се зачита.

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД-2011) в Република България, утвърдена със Заповед № РД 01-931/27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД01-815 от 23.12.2019 г.

Лица, придобили трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-животновъд“, могат да заемат длъжностите:

61212006	Фермер, производител на мляко
61212007	Фермер, развъждащ племенни животни
61113001	Управител, селско стопанство
13113002	Ръководител участък, земеделие
31413007	Техник, зоология
61221006	Птицевъд
61221008	Работник, ферма за птици
61221009	Работник, развъждащ птици в инкубатор
61222001	Фермер, отглеждащ птици
61222002	Фермер, производител на яйца
61222003	Фермер, развъждащ птици в инкубатор
61292001	Фермер, зайцевъд
61231004	Пчелар
61231007	Работник, добив на пчелно млечице/пчелна отрова
61232001	Фермер, пчелар
61232002	Фермер, пчеловъд
92120004	Работник, бубар
61231005	Гледач, копринени буби (бубар)
61231008	Работник, производство на бубено семе
61232003	Фермер, отглеждане на копринени буби
61113001	Управител, селско стопанство
34213001	Жокей
61212003	Фермер, коневъд,

както и други длъжности при актуализиране на НКПД.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на Единиците резултати от учене (ЕРУ) и резултати от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка -единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация от СППОО

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

1.1. РУ Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

1.2. РУ Създава организация за осъществяване на превантивна дейност за опазване на околната среда

1.3. РУ Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Икономика

2.1. РУ Познава основите на пазарната икономика

2.2. РУ Познава характеристиките на дейността във ферма/ стопанство

ЕРУ 3. Предприемачество

3.1. РУ Познава основите на предприемачеството

3.2. РУ Формира предприемаческо поведение

3.3. РУ Участва в разработването на бизнес план

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Растениевъдство и животновъдство“ – трета степен на професионална

квалификация

ЕРУ 4. Комуникация и чужд език

- 4.1. РУ Общува ефективно в работния екип
- 4.2. РУ Води ефективна бизнес комуникация
- 4.3. РУ Ползва чужд език в работата си

ЕРУ 5. Използва информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност

- 5.1. РУ Обработва информация с ИКТ
- 5.2. РУ Осъществява комуникация посредством ИКТ
- 5.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ
- 5.4. РУ Осигурява защита на електронната среда
- 5.5. РУ Решава проблеми при работата с ИКТ

ЕРУ 6. Организира работния процес

- 6.1. РУ Планира работния процес
- 6.2. РУ Разпределя трудовите дейности в работния процес

ЕРУ 7. Техническа документация

- 7.1. РУ Разчита работни чертежи, схеми и скици
- 7.2. РУ Използва техническа документация

ЕРУ 8. Машинно-тракторен парк

- 8.1. РУ Оценява различни видове двигатели, трактори и автомобили по техническите им характеристики
- 8.2. РУ Открива причини за възникване на неизправности в работата на различни видове двигатели, трактори и автомобили

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Говедовъдство” – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 9. Хуманно отношение към едри преживни животни

- 9.1. РУ Прилага знания по анатомия, физиология и патология за едри преживни животни в практиката
- 9.2. РУ Осигурява условия за отглеждане на едри преживни животни при конвенционално и биологично стопанство
- 9.3. РУ Разграничава типове поведение при едри преживни животни

ЕРУ 10. Отглеждане на едри преживни животни

- 10.1. РУ Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури
- 10.2. РУ Организира дейности за използване и поддържане на пасища
- 10.3. РУ Съставя фуражен баланс
- 10.4. РУ Организира храненето на едри преживни животни
- 10.5. РУ Отглежда различни категории едри преживни животни
- 10.6. РУ Осигурява профилактика и здравеопазване на едри преживни животни

ЕРУ 11. Развъждане на едри преживни животни

- 11.1. РУ Предлага схема за развъждане на едри преживни животни
- 11.2. РУ Извършва дейности по размножаване на едри преживни животни

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Овцевъдство“ - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 12. Хуманно отношение към дребни преживни животни

- 12.1. РУ Прилага знания по анатомия, физиология и патология за дребни преживни животни в практиката

12.2. РУ Осигурява условия за отглеждане на дребни преживни животни при конвенционално и биологично стопанство

12.3. РУ Разграничава типове поведение при дребни преживни животни

ЕРУ 13. Отглеждане на дребни преживни животни

13.1. РУ Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури

13.2. РУ Организира дейности за използване и поддържане на пасища

13.3. РУ Съставя фуражен баланс

13.4. РУ Организира храненето на дребни преживни животни

13.5. РУ Отглежда различни категории дребни преживни животни

13.6. РУ Осигурява профилактика и здравеопазване на дребни преживни животни

ЕРУ 14. Развъждане на дребни преживни животни

14.1. РУ Предлага схема за метод на развъждане на дребни преживни животни

14.2. РУ Извършва дейности по размножаване на дребни преживни животни

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Свиневъдство“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 15. Хуманно отношение към свине

15.1. РУ Прилага знания по анатомия, физиология и патология за свине в практиката

15.2. РУ Осигурява условия за отглеждане на свине при конвенционално и биологично стопанство

15.3. РУ Разграничава типове поведение при свинете

ЕРУ 16. Хранене и отглеждане на свине

16.1. РУ Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури

16.2. РУ Съставя фуражен баланс

16.3. РУ Изготвя индивидуални и групови дажби и смеси

16.4. РУ Изхранва различни категории свине

16.5. РУ Отглежда различни категории свине

16.6. РУ Осигурява профилактика и здравеопазване на свине

ЕРУ 17. Развъждане на свине

17.1. РУ Предлага схема за метод на развъждане на свине

17.2. РУ Извършва дейности по размножаване на свине

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Птицевъдство“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 18. Хуманно отношение към селскостопански птици

18.1. РУ Прилага знания по анатомия, физиология и патология за различни видове селскостопански птици в практиката

18.2. РУ Осигурява условия за отглеждане на селскостопански птици при конвенционално и биологично стопанство

18.3. РУ Разграничава типове поведение при селскостопанските птици

ЕРУ 19. Отглеждане на селскостопански птици

19.1. РУ Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури

19.2. РУ Съставя фуражен баланс

19.3. РУ Осигурява пълноценно хранене на птиците

19.4. РУ Прилага оптимални условия на отглеждане на различни категории и видове селскостопански птици

ЕРУ 20. Развъждане на селскостопански птици

20.1. РУ Участва в развъждането на селскостопанските птици

20.2. РУ Осигурява профилактика и здравеопазване на селскостопанските птици

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Зайцевъдство“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 21. Хуманно отношение към зайци

21.1. РУ Прилага знания по анатомия, физиология и патология за зайците в практиката

21.2. РУ Създава условия за отглеждане на зайци при конвенционално и биологично стопанство

ЕРУ 22. Хранене и отглеждане на зайци

22.1. РУ Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури

22.2. РУ Съставя фуражен баланс

22.3. РУ Осигурява пълноценно хранене на зайци

22.4. РУ Осигурява оптимални условия на отглеждане на различни категории зайци

ЕРУ 23. Развъждане на зайци

23.2. РУ Провежда развъдно-подобрителна работа в зайцевъдството

23.3. РУ Осигурява профилактика и здравеопазване на зайци

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Пчеларство и бубарство“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 24. Отглежда, развъжда и използва пчелни семейства

24.1. РУ Осигурява подходящи условия за отглеждане на пчелни семейства

24.2. РУ Извършва ветеринарно-санитарната експертиза на пчелен мед

24.3. РУ Контролира резултатите от дейността на пчелина

24.4. РУ Полага грижи за медоносната растителност и черничарството

ЕРУ 25. Бубарство

25.2. РУ Познава особеностите на развитие и размножаване на копринената пеперуда

25.3. РУ Спазва технологията за отглеждане на буби

25.4. РУ Осигурява профилактика и здравеопазване на буби

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Коневъдство и конна езда“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 26. Хуманно отношение към коне

26.1. РУ Прилага знания по анатомия, физиология и патология на конете в практиката

26.2. РУ Разграничава типове поведение при конете

ЕРУ 27. Хранене и отглеждане на коне

27.1. РУ Осигурява условия за отглеждане на коне при конвенционално и биологично стопанство

27.2. РУ Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури

27.3. РУ Организира дейности за използване и поддържане на пасища

27.4. РУ Съставя фуражен баланс

27.5. РУ Изготвя индивидуални и групови дажби и смеси

27.6. РУ Изхранва различни категории коне

27.7. РУ Осигурява оптимални условия на отглеждане на различни категории коне

ЕРУ 28. Развъждане на коне

28.1. РУ Участва в развъждането на коне

28.2. РУ Осигурява профилактика и здравеопазване на коне

ЕРУ 29. Трениране на коне и конна езда

29.1. РУ Спазва общи принципи за трениране на коне

29.2. РУ Извършва тренинг и езда на различни категории коне

3.2. Описание на ЕРУ

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация от СППОО

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1.1:	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	- Познава изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място - Изброява средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ - Идентифицира нормативните разпоредби, касаещи осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд за конкретна трудова дейност - Назовава рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и свързани с нея трудови дейности - Посочва мерките за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ - Назовава разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд
Умения	- Прилага мерки за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и безопасността на работното място при различни трудови дейности - Инструктира работещите в екипа по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ако е приложимо) - Контролира прилагането на необходимите мерки за защита - Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ - Осигурява безопасност при работата - Изпълнява трудовите дейности при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност
Компетентности	- Създава ефективна организация за изпълнение на трудовите дейности при спазване нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд - Проявява отговорност към останалите участници в трудовия

	процес
Резултат от учене 1.2:	Създава организация за осъществяване на превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	● Идентифицира разпоредбите за опазване на околната среда ● Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци ● Назовава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни отпадъци
Умения	● Организира сортирането/ съхранението на опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и др. ● Спазва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци ● Анализира възможните причини за екологично замърсяване
Компетентности	● Създава ефективна организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда
Резултат от учене 1.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	● Описва основните рискови и аварийни ситуации ● Описва основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност ● Назовава основни стъпки за действие при аварии и аварийни ситуации ● Изброява видовете травми и методите за оказване на първа помощ ● Познава реда за разследване на трудови злополуки
Умения	● Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации ● Контролира спазването на мерките за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност ● Контролира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации ● Координира действията на работния екип при аварии и опасни ситуации ● Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа ● Оказва първа помощ на пострадали при авария ● Организира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации ● Анализира рисковете за възникване на пожар или аварийна ситуация
Компетентности	● Ефективно работи в екип при изготвянето на предложения за актуализиране на вътрешнофирмените правила за пожарна и аварийна безопасност ● Работи дисциплинирано в екип по създаване на организация за овладяването на възникнал пожар и/ или авария, в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест

	Средство 2: Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Владее теоретични знания за: хигиенните норми; здравословни и безопасни условия на труд на работното място; превантивна дейност за опазване на околната среда; овладяване на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали За средство 2: - Избира бързо и уверено най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация - Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	- Познава общата теория на пазарната икономика - Идентифицира икономическите проблеми – недостиг на ресурси, потребителски избор и други - Дефинира ролята на държавата в пазарната икономика - Изброява видовете икономически субекти в бизнеса
Умения	- Информира се за успешни практически примери за управление на бизнеса - Обяснява ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Компетентности	Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнеса като обяснява ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене 2.2:	Познава характеристиките на дейността на ферма/стопанство
Знания	- Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане - Изброява начини на ценообразуване на продуктите, получени от производствената дейност - Описва доставно-складови разходи - Дефинира икономически понятия-приходи, разходи, печалба, рентабилност и други

	Идентифицира икономически принципи при анализиране на дейността на фирма
Умения	- Обяснява икономически понятия в контекста на дейността на фирмата - Прилага икономически принципи при анализиране на дейността на фирма
Компетентности	Способен е ефективно да анализира икономическите принципи в контекста на дейността на фирмата
Средства за оценяване:	Средство 1: - Писмен изпит/Тест Средство 2: - Казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Владее основните теоретични знания в областта на икономиката За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	- Дефинира същността на предприемачеството - Изброява видовете предприемачески умения - Посочва етапите на управление на фирмената дейност и подчинеността на структурите
Умения	- Анализира практически примери за успешно управление на дейността на фирмата - Спазва изискванията за ефективно управление дейността на фирма
Компетентности	Предлага нови идеи за успешно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	- Познава характеристиките на предприемаческото поведение - Изброява видовете предприемаческо поведение

Умения	● Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работния процес ● Прилага различен вид предприемаческо поведение
Компетентности	● Предлага ефективни решения за оптимизиране на трудовите дейности
Резултат от учене 3.3:	Участва в разработването на бизнес план
Знания	● Познава основните елементи при разработване на бизнес план ● Назовава изискванията при разработване на бизнес план ● Изброява етапите при разработване на бизнес план ● Назовава факторите на обкръжаващата пазарна среда
Умения	● Спазва изискванията за разработване на бизнес план ● Спазва етапите за разработване на бизнес план ● Анализира възможностите за развитие на дейността на фирмата
Компетентности	● Работи в екип за разработване на проект на бизнес план
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест Средство 2: ● Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: ● Разработване на бизнес план
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1, 2 и 3: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: ● Владее основни теоретични понятия в областта на предприемачеството За средство 2: ● Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: ● Участва в разработването на бизнес план на фирма според изискванията на предварително дефинираното задание

ЕРУ по отраслова професионална подготовка, единна за професиите от професионално направление „Растениевъдство и животновъдство“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4

Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 4.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	- Посочва отделните длъжности в екипа - Разграничава ролите на участниците в екипа - Описва взаимоотношенията и йерархичните връзки в екипа - Обяснява ролята на ефективното общуване в екипната работа
Умения	- Спазва йерархията в екипа - Комуникира активно с отделните участници от екипа в работния процес - Дава конструктивна обратна връзка на колегите от екипа
Компетентности	Способен е да общува ефективно в екипа и да дава конструктивна обратна връзка
Резултат от учене 4.2:	Води ефективна бизнес комуникация
Знания	- Посочва етичните норми на комуникацията - Назовава правилата за вербална и невербална комуникация - Познава тактиките на поведение на конфликтите - Изброява правилата и изискванията за делова кореспонденция
Умения	- Води делова комуникация – писмена и устна - Предотвратява конфликтни ситуации - Съдейства за решаване на конфликтни ситуации
Компетентности	Осъществява ефективна бизнес комуникация
Резултат от учене 4.3:	Ползва чужд език в работата си
Знания	- Познава професионалната терминология на чужд език - Идентифицира специализирана литература, техническа документация на чужд език, свързана с преките му задължения
Умения	- Разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература, техническа документация и др.) - Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници - Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с партньори
Компетентности	Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални теми
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест Средство 2: - Провеждане на разговори на професионални теми
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрира задълбочени знания относно ефективното

	общуване в работна среда. Владее чужд език по професията За средство 2: • Провежда разговори по професионални теми на чужд език • Разчита специализирана документация на чужд език
--	---

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Използва информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 5.1:	Обработва информация с ИКТ
Знания	• Изброява интернет търсачки и мотивира избора си • Описва начините за употреба на филтри и оператори за търсене • Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет и начини за оценка на надеждността ѝ • Дефинира същността на уеб каналите (RSS и други) за получаване на информация • Изброява начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Описва начините за създаване на поддиректории (папки) • Изброява начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Маркира различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Назовава различни доставчици на облачни услуги
Умения	• Използва търсачка за намиране на информация като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Използва уеб канали (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници • Оценява надеждността на информацията от различни източници с помощта на набор от допълващи се критерии • Записва в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки)

	● Възпроизвежда записано цифрово съдържание
Компетентности	● Демонстрира свободно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 5.2:	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	● Изброява доставчици на услугата електронна поща ● Описва софтуер за аудио и видео разговори ● Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове ● Описва принципите за онлайн пазаруване и плащане ● Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в областта на професията ● Обяснява предимствата от използване на електронен подпис
Умения	● Използва електронна поща ● Използва разширени функции на софтуер за аудио и видео разговори ● Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникация ● Използва електронни услуги като онлайн-пазаруване, електронно банкиране, взаимодействие с институции и др. ● Използва електронен подпис за авторизация ● Обменя знания и опит в онлайн общности
Компетентности	● Демонстрира свободно владение на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 5.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	● Познава функционалностите на софтуерите за създаване и редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) ● Познава функционалностите на редакторите за създаване и поддържане на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	● Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления ● Редактира създадено цифрово съдържание ● Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	● Демонстрира свободно владение на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 5.4:	Осигурява защита на електронната среда
Знания	● Идентифицира рисковете за сигурността при работа онлайн ● Описва функциите на защитните стени и на антивирусните програми ● Изброява начините за защита на файлове с криптиране или с пароли ● Описва въздействието на цифровите технологии върху околната среда ● Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници

Умения	● Активира филтри на електронна поща против нежелани съобщения ● Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер ● Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма ● Защишава файлове с криптиране или с пароли ● Прилага мерки за пестене на енергия
Компетентности	● Способен е да защити комплексно от „злонамерени“ действия електронната среда, в която работи
Резултат от учене 5.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	● Назовава начини за решаване на рутинни проблеми при използване на цифрови технологии ● Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на операционна система и друг софтуер ● Идентифицира възможности за актуализиране на дигиталните си компетентности
Умения	● Избира инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми ● Инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми ● Променя настройките и опциите на операционната система или друг софтуер при решаване на проблеми
Компетентности	● Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане Средство 2: ● Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща Средство 3: ● Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание Средство 4: ● Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение Средство 5: ● Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройки на устройство и съпътстващия го софтуер
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1, 2, 3, 4 и 5: ● Учебен/компютърен кабинет ● Персонален компютър или лаптоп ● Достъп до интернет
Критерии за	За средство 1, 2, 3, 4 и 5:

оценяване:	- Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време - Демонстрирани са професионални знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ
-------------------	---

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Организира работния процес
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 6.1:	Планира работния процес
Знания	- Описва структурата на предприятието/фермата - Изброява методи за нормиране на работния процес - Идентифицира нормативните документи, свързани с професията - Познава планирането на ресурси, свързани с работния процес - Посочва видове отчетни документи
Умения	- Планира работния процес - Съставя график на работните задачи - Подготвя ежедневни и периодични отчети за извършената работа - Посочва видовете отчетни документи - Спазва основните нормативни актове, свързани с професията - Прави предложения за оптимизиране на работния процес
Компетентности	Ефективно организира работния процес
Резултат от учене 6.2:	Разпределя трудовите дейности в работния процес
Знания	- Изброява видовете трудови дейности - Назовава изискванията за изпълнение на видовете дейности - Изброява начините за организация на дейностите в работния процес
Умения	- Планира трудовите дейности - Спазва етичните норми на поведение - Следи за спазването на етичните норми на поведение - Създава етична работна среда - Поддържа етична работна среда
Компетентности	- Ефективно планира и разпределя трудовите дейности - Работи в екип за поддържането на ефективна работна среда
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Дефинира теоретични понятия при планирането и организацията на работния процес За средство 2: - Дефинира теоретични понятия при разпределението на дейностите в работния процес

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Техническа документация
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 7.1:	Разчита работни чертежи, схеми и скици
Знания	- Посочва основни стандарти за изработване на видовете чертежи - Познава условните означения
Умения	- Прилага стандарти за изработване на чертежи - Разбира структурата и елементите на чертежа - Използва учебна, техническа и справочна литература
Компетентности	Способен е самостоятелно да разчита точно чертежи, схеми и скици
Резултат от учене 7.2:	Използва техническа документация
Знания	- Назовава видове чертежи - Дефинира стандарти за разчитане на техническа документация
Умения	- Разчита технологични схеми и карти, каталози, инструкции и друга специфична техническа документация - Използва специфична техническа документация в работата си
Компетентности	Организира правилното използване от екипа на техническа документация
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест Средство 2: - Решаване на казус Средство 3: - Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на	За средство 1, 2 и 3: Учебен кабинет

оценяването:	
Критерии за оценяване:	За средство 1 и 2: - Решава точно и вярно поставените задачи, като прилага основните изисквания за изработване и разчитане на техническата документация За средство 3: - Изпълнява поставените задачи, като спазва основните изисквания за разчитане на техническа документация

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Машинно-тракторен парк
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 8.1:	Оценява различни видове двигатели, трактори и автомобили по техническите им характеристики
Знания	- Назовава класификация на тракторите, автомобилите и видовете двигатели - Дефинира устройство на отделните възли на различни видове двигатели, трактори и автомобили - Посочва принципи на действие на различни видове двигатели, трактори и автомобили - Назовава параметри на енергетични средства
Умения	- Класифицира трактори, автомобили и видове двигатели - Сравнява параметри на енергетични средства - Разграничава различни видове двигатели, трактори и автомобили
Компетентности	Извършва правилен избор на енергетично средство според експлоатационните му качества
Резултат от учене 8.2:	Открива причини за възникване на неизправности в работата на различни видове двигатели, трактори и автомобили
Знания	- Дефинира устройство на системи на трактори и автомобили - Описва принципа на действие на двигатели с вътрешно горене
Умения	- Преценява сложността на възникнал проблем - Избира начина за отстраняване на проблема
Компетентности	В състояние е прецизно да реши възникнал проблем при работа на различни видове двигатели, трактори и автомобили
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест Средство 2: - Решаване на казус Средство 3: - Изпълнение на практическа задача

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Експериментално стопанство/ферма • Реална работна среда
Критерии за оценяване:	За средство 1 и 2: • Решава точно и вярно поставените задачи, като прилага основните изисквания за изработване и разчитане на техническата документация За средство 3: • Изпълнява поставените задачи, като спазва основните изисквания за разчитане на техническа документация

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Говедовъдство” – трета степен на професионална квалификация
ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Хуманно отношение към едри преживни животни
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 9.1:	Прилага знания по анатомия, физиология и патология за едри преживни животни в практиката
Знания	• Изброява системи в животинския организъм • Назовава основни функции на системите в животинския организъм • Дефинира физиологични показатели • Назовава симптоми на заболявания • Посочва начини за извършване на диагностика
Умения	• Определя местоположението на органите в животинския организъм • Обяснява основни функции на системите в животинския организъм • Определя различни патологични промени в системите в животинския организъм • Определя симптоми на заболявания • Прилага профилактични мерки • Ползва дезинфекционни средства
Компетентности	• Самостоятелно и правилно определя местоположението и функцията на органите и системите в животинския организъм • В екип създава условия за предпазване от заболявания при животни, при спазване на хигиенни норми
Резултат от учене 9.2:	Осигурява условия за отглеждане на едри преживни животни при конвенционално и биологично стопанство

Знания	• Описва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на говедовъдни ферми • Описва зоохигиенните изисквания към помещения за различни по вид и категория едри преживни животни • Познава профилактичните мероприятия за поддържане на хигиена в говедовъдни ферми и хигиена на тялото на животните
Умения	• Спазва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на нови животновъдни сгради и ферми • Спазва зоохигиенните изисквания по време на експлоатацията на животновъдните ферми • Осигурява хигиенна среда в помещенията за едри преживни животни • Провежда профилактични мероприятия за поддържане на хигиена във фермата и хигиена на тялото на едри преживни животни • Извършва хигиена на тялото на едри преживни животни • Поддържа хигиена на вимето при доене на едри преживни животни • Осигурява хигиена на пасищното отглеждане на едри преживни животни
Компетентности	• Обсъжда в екип решения за проектиране и изграждане на говедовъдни ферми, съгласно зоохигиенните изисквания • Способен е да обезпечи необходимите условия за отглеждане на едри преживни животни при конвенционално и биологично стопанство
Резултат от учене 9.3:	Разграничава типове поведение при едрите преживни животни
Знания	• Назовава основни типове поведение • Посочва подходи към едри преживни животни • Посочва хуманни изисквания за отглеждането на животни
Умения	• Използва различни видове подходи в конкретна ситуация • Прилага хуманни изисквания в отглеждането на животни
Компетентности	• Ефективно прилага различни видове подходи, съобразени с хуманните изисквания
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест Средство 2: • Решаване на казус Средство 3: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Експериментално стопанство/ферма • Реална работна среда - стопанство, ферма

Критерии за оценяване:	За средство 1 и 2: - Решава точно и вярно поставените задачи, като определя местоположението и функцията на органите и системите в животинския организъм За средство 3: - Предлага правилни решения за проектиране и изграждане на говедовъдни ферми, съгласно зоохигиенните изисквания - Изпълнява правилно практическа задача с прилагане на подходи в говедовъдните ферми, съобразени с хуманните изисквания
-------------------------------	--

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Отглеждане на едри преживни животни
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 10.1:	Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури
Знания	- Описва състава на почвата - Описва свойствата на почвата - Дефинира основните технологични операции при отглеждане на земеделски култури - Описва начина на приготвяне на груби и сочни фуражи - Назовава начини за съхраняване на груби и сочни фуражи - Описва начина на приготвяне и съхраняване на силаж и сенаж - Дефинира видовете обработки на зърнени фуражи
Умения	- Избира технологията за отглеждане на земеделски култури, съобразено с конкретните условия на района - Прилага правилата за съставяне на сеитбообращения - Извършва торене - Определя сеитбена и торова норма - Приготвя различни видове фуражи, предназначени за изхранване на едри преживни животни - Окачествява фуражите - Съхранява фуражите, съобразно технологичните изисквания
Компетентности	Способен е да анализира възможностите за екологично земеделие и да вземе ефективно решение за отглеждане и съхранение на различни фуражни култури, спазвайки технологичните изисквания
Резултат от учене 10.2:	Организира дейности за използване и поддържане на пасища
Знания	Описва технологията на създаване на изкуствени пасища и

	тревни смеси за различни почвени и климатични райони • Описва мероприятия за поддържане на продуктивността на пасищата • Описва особеностите на паша на различни видове едри преживни животни
Умения	• Извършва парцелиране на пасище при зададени размери, добиви и животни за паша • Извършва оглед на пасището • Преценява състоянието на пасището • Определя пасищната зрелост на тревата • Извършва монтаж на електропастира
Компетентности	• Способен е самостоятелно или в екип да организира дейности за използване и поддържане на пасища при спазване на изискванията за безопасност
Резултат от учене 10.3:	Съставя фуражен баланс
Знания	• Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на говедовъдна ферма в началото на годината • Описва нуждите от фуражи при посочени средногодишен брой и продуктивност на едрите преживни животни • Посочва параметри на хранителните стойности на фуражите
Умения	• Съставя фуражен баланс на говедовъдна ферма при посочени брой и продуктивност на животните и налични фуражи • Изчислява площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните фуражни култури • Изчислява количество за закупуване на различни видове фуражи при посочен (или съставен) фуражен баланс
Компетентности	• Прецизно изчислява необходимите по вид и количество фуражи, съобразявайки хранителна стойност и нормите за хранене на различни видове и категории животни
Резултат от учене 10.4:	Организира храненето на едри преживни животни
Знания	• Описва химичния състав на фуражите • Описва смилаемостта на хранителните вещества • Дефинира енергийната и протеинова хранителност на фуражите • Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска • Дефинира същността на нормирано хранене • Посочва изискванията за осигуряване на правилно хранене • Назовава млекозаместители при изхранването на телета и малачета през млечния период
Умения	• Подбира фуражи за изхранване на различни категории едри преживни животни • Подбира фуражи, според енергийната и протеинова стойност • Използва данни от таблиците за хранителната стойност на

	фуражите • Прилага норми за различни видове едри преживни животни • Балансира дажби за различни категории едри преживни животни • Съставя план за подхранване на месодайни едри преживни животни при максимално използване на пашата • Съставя схема за изкуствено хранене на телета и малачета с мляко или млекозаместители
Компетентности	• Способен е да изготвя правилно индивидуални и групови дажби и смески, използвайки данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите, в зависимост от сезона, продуктивното направление, особеностите на района на отглеждане • Способен е в екип да осигурява пълноценно изхранване на различните по вид и категория едри преживни животни
Резултат от учене 10.5:	Отглежда различни категории едри преживни животни
Знания	• Посочва начини на отглеждане на различни категории свине (по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление) • Описва системи за доене на крави • Дефинира изисквания, относно хигиената на доене • Назовава особености при обработка на млякото в млекопроизводителните стопанства • Описва начини за поддържане на оборудване за обработка и раздаване на фуражите, поене на животните и почистване на помещенията • Изброява миешки и дезинфекционни средства
Умения	• Отглежда различни категории едри преживни животни (по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление) • Поддържа необходимата хигиена в помещенията и в дворовете за разходка, съгласно зооветеринарните изисквания • Поддържа хигиената на животните • Поддържа оборудване за обработка и раздаване на фуражите, поене на животните и почистване на помещенията • Организира дейности за доене на кравите • Организира дейности за съхранение на млякото • Използва миешки и дезинфекционни средства
Компетентности	• Способен е да организира екип за създаване на оптимални условия за отглеждане на различни категории едри преживни животни
Резултат от учене 10.6:	Осигурява профилактика и здравеопазване на едри преживни животни
Знания	• Описва начините на хващане, фиксиране и наркотизиране на заболяло животно • Дефинира основните патологични процеси

	• Описва симптоми на болести при различни видове системи в животинския организъм • Назовава мероприятия за ликвидиране на болестите • Посочва специфични профилактични мерки срещу заразните болести
Умения	• Наблюдава благосъстоянието на животните • Фиксира животни • Използва предписани от ветеринарен лекар ветеринарно-медицински препарати • Разпознава карентни срокове за мляко, месо, вътрешни органи и помещения • Сътрудничи с ветеринарен лекар • Полага грижи за болните животни
Компетентности	• Способен е да осигури подходяща профилактика и здравеопазване на едри преживни животни
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест Средство 2: • Решаване на казус Средство 3: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Експериментално стопанство/ферма • Реална работна среда - ферма, стопанство
Критерии за оценяване:	За средство 1 и 2: • Демонстрира владение на теоритични знания за основните технологични операции при отглеждане на земеделски култури, при отглеждане и съхранение на различни фуражни култури, за отглеждане и осигуряване на профилактика и здравеопазване на едри преживни животни За средство 3: • Предлага правилни решения за отглеждане и съхранение на различни фуражни култури • Изпълнява точно практическа задача за изготвяне на индивидуални и групови дажби и смески, използвайки данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите, в зависимост от сезона, продуктивното направление, особеностите на района на отглеждане • Изпълнява правилно практическа задача, свързана с профилактика и обезпечаване на здравето на едри преживни животни

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Развъждане на едри преживни животни
-----------------------------------	-------------------------------------

Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 11.1:	Предлага схема за развъждане на едри преживни животни
Знания	• Описва особеностите в растежа, развитието и размножаването на едри преживни животни • Познава формите на документиране на произхода и продуктивността на животните • Назовава методи на развъждане • Посочва изисквания при избора на животни за разплод • Назовава разпоредби за здраве и безопасност
Умения	• Проследява развитието на животни • Извършва екстериорна преценка • Определя конституцията и конституционните типове при различните видове и категории животни • Прилага методи на развъждане • Прилага междувидова (отдалечена) хибридизация • Подбира животни за разплод • Извършва бонитировка • Спазва изисквания за здраве и безопасност
Компетентности	• Способен е отговорно да прилага подходящи методи, съгласно развъдната цел при едри преживни животни и при спазване на изискванията за здраве и безопасност
Резултат от учене 11.2:	Извършва дейности по размножаване на едри преживни животни
Знания	• Описва особеностите при половата, стопанската възраст и крайната възраст на използване на животните • Посочва признаци на разгоненост на едри преживни животни • Посочва признаците за настъпване на раждането • Описва начините за оказване на помощ при нужда • Описва причини за абортите и безплодието при едри преживни животни • Набелязва мерки за предотвратяване на аборти и безплодие при едри преживни животни
Умения	• Проследява половия цикъл на едри преживни животни • Открива признаци на разгоненост при едри преживни животни • Полага грижи по време на бременност и раждане • Открива признаци за настъпване на раждането • Оказва помощ при нужда • Полага грижи за новороденото и за майката • Води профилактика за предотвратяване на абортите и безплодието при едри преживни животни

Компетентности	Способен е да анализира плодовитостта на животните в стопанството и да организира мероприятия съвместно с ветеринарен лекар за борба с безплодието и повишаване на заплодяемостта им
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: - Изпълнение на практическа задача/Казуси/Приложни задачи
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: - Учебен кабинет За средство 2: - Реална работна среда/Учебно стопанство/Ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира теоретични знания свързани с условията и начини за размножаването на едри преживни животни За средство 2: - Изпълнява практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Овцевъдство“ - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Хуманно отношение към дребни преживни животни
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 12.1:	Прилага знания по анатомия, физиология и патология за дребни преживни животни в практиката
Знания	- Изброява системи в животинския организъм - Назовава основни функции на системите в животинския организъм - Дефинира физиологични показатели - Назовава симптоми на заболявания - Посочва начини за извършване на диагностика
Умения	- Определя местоположението на органите в животинския организъм - Обяснява основни функции на системите в животинския организъм - Определя различни патологични промени в системите в животинския организъм - Определя симптоми на заболявания

	• Прилага профилактични мерки • Използва дезинфекционни средства
Компетентности	• Способен е самостоятелно да определи правилно местоположението и функцията на органите и системите в животинския организъм • В екип създава условия за предпазване от заболявания при животни, при спазване на хигиенните норми
Резултат от учене 12.2:	Осигурява условия за отглеждане на дребни преживни животни при конвенционално и биологично стопанство
Знания	• Описва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на овцеферми/козеферми • Описва зоохигиенните изисквания към помещения за различни по вид и категория дребни преживни животни • Познава профилактичните мероприятия за поддържане на хигиена в овцеферми/козеферми и хигиена на тялото на животните
Умения	• Спазва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на нови животновъдни сгради и ферми • Спазва зоохигиенните изисквания по време на експлоатацията на овцеферми/козеферми • Осигурява хигиенна среда в помещенията за овцеферма/козеферма • Провежда профилактични мероприятия за поддържане на хигиена във фермата и хигиена на тялото на дребни преживни животни • Извършва хигиена на тялото на дребни преживни животни • Поддържа хигиена на вимето при доене на дребни преживни животни • Осигурява хигиена на пасищното отглеждане на дребни преживни животни
Компетентности	• Обсъжда в екип решения за проектиране и изграждане на овцеферми/козеферми, съгласно зоохигиенните изисквания
Резултат от учене 12.3:	Разграничава типове поведение при дребни преживни животни
Знания	• Назовава основни типове поведения • Посочва подходи към дребни преживни животни • Описва хуманни изисквания в отглеждането на животни
Умения	• Използва различни видове подходи в конкретна ситуация • Прилага хуманни изисквания към животните
Компетентности	• Ефективно прилага различни видове подходи, съобразени с хуманните изисквания
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест Средство 2: • Решаване на казус Средство 3:

	• Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Експериментално стопанство/ферма • Реална работна среда – овцеферма, козеферма
Критерии за оценяване:	За средство 1 и 2: • Решава точно и вярно поставените задачи, като определя местоположението и функцията на органите и системите в животинския организъм За средство 3: • Предлага правилни решения за проектиране и изграждане на овцеферми/ козеферми, съгласно зоохиgienните изисквания • Изпълнява правилно практическа задача с прилагане на подходи във фермите за дребни преживни животни, съобразени с хуманните изисквания

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Отглеждане на дребни преживни животни
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 13.1:	Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури
Знания	• Описва състава на почвата • Описва свойствата на почвата • Дефинира основните технологични операции при отглеждане на земеделски култури • Описва начина на приготвяне на груби и сочни фуражи • Назовава начини за съхраняване на груби и сочни фуражи • Описва начина на приготвяне и съхраняване на силаж и сенаж • Дефинира видовете обработки на зърнени фуражи
Умения	• Избира технологията за отглеждане на земеделски култури, съобразено с конкретните условия на района • Прилага правила за съставяне на сеитбообращения • Извършва торене • Определя сеитбена и торова норма • Приготвя различни видове фуражи, предназначени за изхранване на дребни преживни животни • Окачествява фуражите • Съхранява фуражите, съобразно технологичните изисквания
Компетентности	• Способен е да анализира възможностите за екологично

	земеделие и да вземе ефективно решение за отглеждане и съхранение на различни фуражни култури, изпълнявайки технологичните изисквания
Резултат от учене 13.2:	Организира дейности за използване и поддържане на пасища
Знания	• Описва технологията на създаване на изкуствени пасища и тревни смеси за различни почвени и климатични райони • Описва мероприятия за поддържане на продуктивността на пасищата • Описва особеностите на паша на различни видове дребни преживни животни
Умения	• Извършва парцелиране на пасище при зададени размери, добиви и животни за паша • Извършва оглед на пасището • Преценява състоянието на пасището • Определя пасищната зрелост на тревата • Извършва монтаж на електропастира
Компетентности	• Способен е самостоятелно или в екип да организира дейности за използване и поддържане на пасища при спазване на изискванията за безопасност
Резултат от учене 13.3:	Съставя фуражен баланс
Знания	• Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на овцевъдна (козевъдна) ферма в началото на годината • Описва нуждите от фуражи при посочени средногодишен брой и продуктивност на дребните преживни животни • Посочва параметри на хранителните стойности на фуражите
Умения	• Съставя фуражен баланс на говедовъдна ферма при посочени брой и продуктивност на животните и налични фуражи • Изчислява площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните фуражни култури • Изчислява количество за закупуване на различни видове фуражи при посочен (или съставен) фуражен баланс
Компетентности	• Прецизно изчислява необходимите по вид и количество фуражи, съобразявайки хранителна стойност и нормите за хранене на различни видове и категории животни
Резултат от учене 13.4:	Организира храненето на дребни преживни животни
Знания	• Описва химичния състав на фуражите • Описва смилаемостта на хранителните вещества • Дефинира енергийната и протеинова хранителност на фуражите • Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска • Дефинира същността на нормирано хранене • Посочва изискванията за осигуряване на правилно хранене • Назовава млекозаместители при изхранването на дребни преживни животни през млечния период

Умения	● Подбира фуражи за изхранване на различни категории дребни преживни животни ● Подбира фуражи, според енергийната и протеинова стойност ● Използва данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите ● Прилага норми за различни видове дребни преживни животни ● Балансира дажби за различни категории дребни преживни животни ● Съставя план за подхранване на месодайни породи дребни преживни животни при максимално използване на пашата ● Съставя схема за изкуствено хранене на агнета/ярета с мляко или млекозаместители
Компетентности	● Способен е да изготвя правилно индивидуални и групови дажби и смески, използвайки данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите, в зависимост от сезона, продуктивното направление, особеностите на района на отглеждане ● Способен е в екип да осигурява пълноценно изхранване на различните по вид и категория дребни преживни животни
Резултат от учене 13.5:	Отглежда различни категории дребни преживни животни
Знания	● Назовава начини на отглеждане на различни категории дребни преживни животни (по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление) ● Описва системи за доене на дребни преживни животни ● Дефинира изисквания относно хигиената на доене ● Назовава особености при обработка на млякото в млекопроизводителните стопанства ● Описва начини за поддържане на оборудване за обработка и раздаване на фуражите, поене на животните и почистване на помещенията ● Назовава миесици и дезинфекционни средства
Умения	● Отглежда различни категории дребни преживни животни (по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление) ● Поддържа необходимата хигиена в помещенията и в дворовете за разходка, съгласно зооветеринарните изисквания ● Поддържа хигиената на животните ● Поддържа оборудване за обработка и раздаване на фуражите, поене на животните и почистване на помещенията ● Организира дейности за доене на дребни преживни животни ● Организира дейности за съхранение на млякото ● Използва миесици и дезинфекционни средства
Компетентности	● Способен е да организира екип за създаване на оптимални условия за отглеждане на различни категории дребни преживни животни
Резултат от учене 13.6:	Осигурява профилактика и здравеопазване на дребни преживни животни

Знания	• Назовава начините на хващане, фиксиране и наркотизиране на заболяло животно • Дефинира основните патологични процеси • Описва симптоми на болести при различни видове системи • Маркира мероприятия за ликвидиране на болестите • Дефинира специфични профилактични мерки срещу заразните болести
Умения	• Наблюдава благосъстоянието на животните • Фиксира животни • Използва предписани от ветеринарен лекар ветеринарно-медицински препарати • Разпознава карентни срокове за мляко, месо и вътрешни органи и помещения • Сътрудничи с ветеринарен лекар • Полага грижи за болните животни
Компетентности	• Способен е да осигури подходяща профилактика и здравеопазване на дребни преживни животни
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест Средство 2: • Решаване на казус Средство 3: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Експериментално стопанство/ферма • Реална работна среда
Критерии за оценяване:	За средство 1 и 2: • Демонстрира владение на теоритични знания за основните технологични операции при отглеждане на земеделски култури, отглеждане и съхранение на различни фуражни култури, отглеждане на различни категории животни, осигуряване на профилактика и здравеопазване За средство 3: • Предлага правилни решения за отглеждане и съхранение на различни фуражни култури • Изпълнява точно практическа задача за изготвяне на индивидуални и групови дажби и смеси, използвайки данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите, в зависимост от сезона, продуктивното направление, особеностите на района на отглеждане • Изпълнява правилно практическа задача, свързана с отглеждане, профилактика и обезпечаване на здравето на дребни преживни животни

Наименование на единицата:	Развъждане на дребни преживни животни
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 14.1:	Предлага схема за метод на развъждане на дребни преживни животни
Знания	• Описва особеностите в растежа, развитието и размножаването на дребни преживни животни • Познава формите на документиране на произхода и продуктивността на животните • Назовава методи на развъждане • Посочва изисквания при избора на животни за разплод • Назовава разпоредби за здраве и безопасност
Умения	• Проследява развитието на животни • Извършва екстериорна преценка • Определя конституцията и конституционните типове при различните видове и категории дребни преживни животни • Прилага методи на развъждане • Прилага междувидова (отдалечена) хибридизация • Подбира животни за разплод • Извършва бонитировка на дребни преживни животни • Прилага изисквания за здраве и безопасност
Компетентности	• Способен е отговорно да прилага подходящи методи, съгласно развъдната цел при дребни преживни животни при спазване на изискванията за здраве и безопасност
Резултат от учене 14.2:	Извършва дейности по размножаване на дребни преживни животни
Знания	• Описва особеностите при половата, стопанската възраст и крайната възраст на използване на животните • Посочва признаци на размърленост при дребни преживни животни • Посочва признаците за настъпване на раждането • Описва начините за оказване на помощ при нужда • Описва причини за абортите и безплодието при дребни преживни животни • Набелязва мерки за предотвратяване на причини за аборти и безплодие при дребни преживни животни
Умения	• Проследява половия цикъл на дребните преживни животни • Открива признаци на размърленост при дребни преживни животни • Полага грижи по време на бременност и раждане • Открива признаци за настъпване на раждането

	- Оказва помощ при нужда - Полага грижи за новороденото и за майката - Води профилактика за предотвратяване на абортите и безплодието при дребни преживни животни
Компетентности	Способен е да анализира плодовитостта на животните в стопанството и да организира мероприятия съвместно с ветеринарен лекар за борба с безплодието и повишаване на заплодяемостта им
Средства за оценяване:	Средство 1 - Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2 - Изпълнение на практическа задача/Казуси/Приложни задачи
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: - Учебен кабинет За средство 2: - Реална работна среда/ Експериментално стопанство/ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира теоретични знания свързани с условията и начини за размножаване, осигуряване на профилактика и здравеопазване на дребни преживни животни За средство 2: - Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Свиновъдство“ - трета степен на професионална квалификация
ЕРУ 15

Наименование на единицата:	Хуманно отношение към свине
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 15.1:	Прилага знания по анатомия, физиология и патология за свине в практиката
Знания	- Изброява системи в животинския организъм - Назовава основни функции на системите в животинския организъм - Дефинира физиологични показатели - Назовава симптоми на заболявания - Посочва начини за извършване на диагностика
Умения	- Определя местоположението на органите в животинския организъм - Обяснява основни функции на системите в животинския организъм

	● Определя различни патологични промени в системите в животинския организъм ● Определя симптоми на заболявания ● Прилага профилактични мерки ● Ползва дезинфекционни средства
Компетентности	● Самостоятелно и правилно определя местоположението и функцията на органите и системите в животинския организъм ● В екип създава условия за предпазване от заболявания на животни, при спазване на хигиенни норми
Резултат от учене 15.2:	Осигурява условия за отглеждане на свине при конвенционално и биологично стопанство
Знания	● Описва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на свинеферми ● Описва зоохигиенните изисквания към помещения за различни категории свине ● Познава профилактичните мероприятия за поддържане на хигиена в свинефермите и хигиена на тялото на животните
Умения	● Спазва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на нови животновъдни сгради и ферми ● Спазва зоохигиенните изисквания по време на експлоатацията на свинефермите ● Осигурява хигиенна среда в помещенията за свине ● Провежда профилактични мероприятия за поддържане на хигиена във фермата ● Извършва хигиена на тялото на свинете
Компетентности	● Обсъжда в екип решения за проектиране и изграждане на свинеферми, съгласно зоохигиенните изисквания ● Способен е в екип да осигури подходящи условия за отглеждане на свине при конвенционално и биологично стопанство
Резултат от учене 15.3:	Разграничава типове поведение при свинете
Знания	● Назовава основни типове поведения на животните ● Посочва подходи към свинете ● Изброява хуманни изисквания за отношение към животните
Умения	● Използва различни видове подходи в конкретна ситуация ● Спазва хуманни изисквания за отношение към животните
Компетентности	● Ефективно прилага различни видове подходи, съобразени с хуманните изисквания
Средства за оценяване:	Средство 1 ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2 ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Експериментално стопанство/ферма
Критерии за	За средство 1:

оценяване:	- Демонстрира теоретични знания, свързани с хуманното отношение към свинете, разграничаване на поведението им и осигуряването на условия за отглеждането им в различните видове стопанства За средство 2: - Изпълнява точно практическото задание с приложени показатели и критерии за оценяване
-------------------	---

ЕРУ 16

Наименование на единицата:	Хранене и отглеждане на свине
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 16.1:	Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури
Знания	- Описва състава на почвата - Описва свойствата на почвата - Дефинира основните технологични операции при отглеждане на земеделски култури - Описва начина на приготвяне на фуражи - Назовава начини за съхраняване на фуражи - Дефинира видовете обработки на зърнени фуражи
Умения	- Избира технологията за отглеждане на земеделски култури, съобразено с конкретните условия на района - Прилага правила за съставяне на сеитбообращения - Прилага начините на торене - Определя сеитбена и торова норма - Приготвя различни видове фуражи, предназначени за изхранване на свине - Окачествява фуражите - Съхранява фуражите, съобразно технологичните изисквания
Компетентности	Способен е да анализира възможностите за екологично земеделие и да вземе ефективно решение за отглеждане и съхранение на различни фуражни култури, изпълнявайки технологичните изисквания
Резултат от учене 16.2:	Съставя фуражен баланс
Знания	- Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на свинефермата в началото на годината - Описва нуждите от фуражи при посочени средногодишен брой и продуктивност на свинете - Посочва параметри на хранителните стойности на фуражите
Умения	Съставя фуражен баланс на свинефермата при посочени брой и

	продуктивност на животните и налични фуражи • Изчислява площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните фуражни култури • Изчислява количество за закупуване на различни видове фуражи при посочен (или съставен) фуражен баланс
Компетентности	• Прецизно изчислява необходимите по вид и количество фуражи, съобразявайки хранителна стойност и нормите за хранене на различни категории животни
Резултат от учене 16.3:	Изготвя индивидуални и групови дажби и смеси
Знания	• Описва химичния състав на фуражите • Описва смилаемостта на хранителните вещества • Дефинира енергийната и протеинова хранителност на фуражите • Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска
Умения	• Подбира фуражи за изхранване на различни категории свине • Подбира фуражи, според енергийната и протеинова стойност • Използва данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите
Компетентности	• Способен е да изготвя правилно индивидуални и групови дажби и смеси, използвайки данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите, в зависимост от сезона, продуктивното направление, особености на района на отглеждане
Резултат от учене 16.4:	Изхранва различни категории свине
Знания	• Дефинира същността на нормирано хранене • Посочва изискванията за осигуряване на правилно хранене
Умения	• Прилага норми за хранене за различни категории свине • Балансира дажби за различни категории свине
Компетентности	• Способен е самостоятелно и в екип да осигурява пълноценно изхранване на различните категории свине
Резултат от учене 16.5:	Отглежда различни категории свине
Знания	• Назовава начини на отглеждане на различни категории свине /по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление/ • Описва изискванията за хуманно отношение към свинете при отглеждане, придвижване и транспортиране • Познава особеностите на системата на боксове за опрасване на свинете • Познава особеностите на промишлените технологии за производство на свинско месо • Описва начини за поддържане на оборудване за обработка и раздаване на фуражите, поене на животните и почистване на помещенията
Умения	• Отглежда различни категории свине (по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление)

	● Поддържа необходимата хигиена в помещенията, съгласно зооветеринарните изисквания ● Поддържа хигиената на животните ● Контролира процеса на опрасване и оказва необходимата помощ при нужда ● Прилага промишлените технологии за производство на свинско месо ● Използва необходимата техника за обработка и раздаване на фуражите, поенето на прасета и свине и почистване на помещенията
Компетентности	● Способен е да организира екип за създаване на оптимални условия за отглеждане на различни категории свине
Резултат от учене 16.6:	Осигурява профилактика и здравеопазване на свине
Знания	● Назовава начините на хващане, фиксиране и наркотизиране на заболяло животно ● Дефинира основните патологични процеси ● Описва симптоми на болести при различни видове системи ● Посочва мероприятия за ликвидиране на болестите ● Дефинира специфични профилактични мерки срещу заразните болести
Умения	● Наблюдава благосъстоянието на животните ● Фиксира животни ● Използва предписани от ветеринарен лекар ветеринарно-медицински препарати ● Разпознава карантинните срокове за месо, вътрешни органи и помещения ● Сътрудничи с ветеринарен лекар ● Полага грижи за болните животни
Компетентности	● Способен е да осигури подходяща профилактика и здравеопазване на свинете
Средства за оценяване:	Средство 1 ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2 ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Експериментално стопанство/ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: ● Демонстрира теоретични знания, свързани с условията и начина на отглеждане, осигуряване на пълноценно хранене и профилактика на свине За средство 2: ● Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

Наименование на единицата:	Развъждане на свине
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 17.1:	Предлага схема за метод на развъждане на свине
Знания	• Описва особеностите в растежа, развитието и размножаването на свинете • Познава формите на документиране на произхода и продуктивността на животните • Назовава методи на развъждане • Посочва изисквания при избора на животни за разплод • Назовава разпоредби за здраве и безопасност
Умения	• Проследява развитието на свинете • Извършва екстериорна преценка • Определя конституцията и конституционните типове при различните категории свине • Прилага методи на развъждане • Прилага междувидова (отдалечена) хибридизация • Подбира животни за разплод • Извършва бонитировка • Прилага изисквания за здраве и безопасност
Компетентности	• Способен е отговорно да прилага подходящи методи, съгласно развъдната цел при свинете, спазвайки изискванията за здраве и безопасност
Резултат от учене 17.2:	Извършва дейности по размножаване на свине
Знания	• Описва особеностите при половата, стопанската и крайната възраст на използване на свинете • Посочва признаци на развитост при свинете • Посочва признаци за настъпване на раждането • Описва начините за оказване на помощ при нужда • Описва причини за абортите и безплодието при свинете • Набелязва мерки за предотвратяване на причини за аборти и безплодие при свине
Умения	• Проследява половия цикъл при свинете • Открива признаци на развитост при свинете • Полага грижи по време на бременност и раждане • Открива признаци за настъпване на раждането • Оказване на помощ при нужда • Полага грижи за новородените и майката • Води профилактика за предотвратяване на абортите и безплодието при свинете

Компетентности	• Работи самостоятелно и в екип при създаването на организация за развъждане на свине • Способен е да анализира плодовитостта на животните в стопанството и да организира мероприятия съвместно с ветеринарен лекар за борба с безплодието и повишаване на заплодяемостта им
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: • Учебен кабинет За средство 2: • Експериментално стопанство/ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира теоретични знания, свързани с методите на развъждане, размножаването, осигуряване на профилактика и здравеопазване на свине За средство 2: • Изпълнява практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Птицевъдство“ - трета степен на професионална квалификация
ЕРУ 18

Наименование на единицата:	Хуманно отношение към селскостопански птици
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 18.1.	Прилага знания по анатомия, физиология и патология за различни видове селскостопански птици в практиката
Знания	• Изброява системи в животинския организъм • Назовава основни функции на системите в животинския организъм • Дефинира физиологични показатели • Назовава симптоми на заболявания • Посочва начини за извършване на диагностика
Умения	• Определя местоположението на органите в животинския организъм • Обяснява основни функции на системите в животинския организъм • Определя различни патологични промени в системите в животинския организъм

	● Определя симптоми на заболявания ● Прилага профилактични мерки ● Ползва дезинфекционни средства
	● Самостоятелно и правилно определя местоположението и функцията на органите и системите в животинския организъм ● В екип създава условия за предпазване от заболявания при животни, при спазване на хигиенни норми
Резултат от учене 18.2:	Осигурява условия за отглеждане на селскостопански птици при конвенционално и биологично стопанство
Знания	● Описва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на птицеферми ● Описва зоохигиенните изисквания към помещения за различни по вид и категория птици ● Познава профилактичните мероприятия за поддържане на хигиена в птицеферми и хигиена на тялото на животните
Умения	● Спазва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на нови животновъдни сгради и ферми ● Спазва зоохигиенните изисквания по време на експлоатацията на птицеферми ● Осигурява хигиенна среда в помещенията ● Провежда профилактични мероприятия за поддържане на хигиена във фермата и хигиена на тялото на птицата
Компетентности	● Обсъжда в екип решения за проектиране и изграждане на птицеферми, съгласно зоохигиенните изисквания ● Способен е в екип да работи за обезпечаването на необходимите условия за отглеждане на селскостопански птици при конвенционално и биологично стопанство
Резултат от учене 18.3:	Разграничава типове поведение при селскостопанските птици
Знания	● Назовава основни типове поведения на селскостопанските птици ● Посочва подходи към птиците ● Изброява хуманни изисквания за отношение към селскостопанските птици
Умения	● Използва различни видове подходи в конкретна ситуация ● Прилага хуманни изисквания
Компетентности	● Ефективно прилага различни видове подходи към селскостопанските птици, съобразени с хуманните изисквания
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: ● Изпълнение на практическа задача/Казуси/Приложни задачи
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Експериментално стопанство/ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1:

	- Демонстрира теоретични знания, свързани с хуманното отношение към селскостопанските птици, включващи всичко свързано с условията и начина на отглеждането им За средство 2: - Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване
--	--

ЕРУ 19

Наименование на единицата:	Отглеждане на селскостопански птици
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 19.1:	Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури
Знания	- Описва състава на почвата - Описва свойствата на почвата - Дефинира основните технологични операции при отглеждане на земеделски култури - Описва начина на приготвяне на фуражи - Дефинира видовете обработки на зърнени фуражи - Назовава начини за съхраняване на фуражи
Умения	- Избира технологията за отглеждане на земеделски култури, съобразно конкретните условия на района - Прилага правила за съставяне на сеитбообращения - Прилага начините на торене - Определя сеитбена и торова норма - Приготвя различни видове фуражи, предназначени за изхранване на различни видове селскостопански птици - Окачествява фуражите - Съхранява фуражите, съобразно технологичните изисквания
Компетентности	Способен е да анализира възможностите за екологично земеделие и да вземе ефективно решение за отглеждане и съхранение на различни фуражни култури, изпълнявайки технологичните изисквания
Резултат от учене 19.2:	Съставя фуражен баланс
Знания	- Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на птицеферма в началото на годината - Описва нуждите от фуражи при посочени средногодишен брой и продуктивност на отделните видове птици - Посочва параметри на хранителните стойности на фуражите
Умения	Съставя фуражен баланс на говедовъдна ферма при посочени брой и продуктивност на животните и налични фуражи

	● Изчислява площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните фуражни култури ● Изчислява количество за закупуване на различни видове фуражи при посочен (или съставен) фуражен баланс
Компетентности	● Прецизно изчислява необходимите по вид и количество фуражи, съобразявайки хранителна стойност и нормите за хранене на различни видове и категории селскостопански птици
Резултат от учене 19.3:	Осигурява пълноценно хранене на птиците
Знания	● Описва химичния състав на фуражите ● Описва смилаемостта на хранителните вещества ● Дефинира енергийната и протеинова хранителност на фуражите ● Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска ● Дефинира същността на нормирано хранене ● Посочва изискванията за осигуряване на правилно хранене ● Описва системите за поене, приложими в птицевъдството
Умения	● Избира и комбинира подходящи фуражи за пълноценно хранене на птиците ● Подбира фуражи за изхранване на различни категории животни ● Подбира фуражи, според енергийната и протеинова стойност ● Използва данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите ● Прилага норми за различни видове селскостопански птици ● Балансира дажби и смеси за различни видове и категории селскостопански птици ● Прилага подходящ начин на хранене при отделните категории и видове селскостопански птици ● Храни селскостопанските птици от бройлерно направление ● Използва подходяща система за поене при различните видове и категории селскостопански птици
Компетентности	● Способен е да изготвя правилно индивидуални и групови дажби и смеси, използвайки данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите, в зависимост от сезона, продуктивното направление, особеностите на района на отглеждане ● Способен е в екип да осигурява пълноценно изхранване на различните по вид и категория селскостопански птици
Резултат от учене 19.4:	Прилага оптимални условия на отглеждане на различни категории и видове селскостопански птици
Знания	● Познава основните организационни единици в птицефермите за яйца и месо ● Назовава начините на отглеждане на различни категории и видове селскостопански птици ● Описва грижите при отглеждане на различни категории и видове селскостопански птици ● Описва изискванията за хуманно отношение към птиците при отглеждане, придвижване и транспортиране

	● Познава особеностите при изкуственото люпене ● Познава техниката, необходима за обработка, дозиране и раздаване на фуражите, поене на птиците и почистване на помещенията ● Описва съоръженията за съхраняване на фуражите
Умения	● Отглежда различни видове и категории селскостопански птици (по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление) ● Прилага хуманно отношение към птиците при отглеждане, придвижване и транспортиране ● Избира и подготвя подходящи инкубатори за люпене ● Прилага правилен режим и техника на люпене ● Използва подходящи миешки и дезинфекционни средства при поддържане на хигиената в помещенията и използвания инвентар ● Използва необходимата техника за обработка и раздаване на фуражите, поене на подрастващи и възрастни птици и почистване на помещенията
Компетентности	● Способен е да организира екип за създаване на оптимални условия за отглеждане на различни категории птици
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Реална работна среда/Учебно стопанство/Ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: ● Демонстрира теоретични знания, свързани с хуманното отношение към селскостопанските птици, включително с условията и начина на отглеждане, и осигуряване на пълноценно хранене За средство 2: ● Изпълнява практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ 20

Наименование на единицата:	Развъждане на селскостопански птици
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 20.1:	Участва в развъждането на селскостопанските птици

Знания	• Описва особеностите на растежа, развитието и размножаването на птиците • Познава формите на документиране произхода и продуктивността на птиците • Описва особености на екстериора, конституцията и кондицията при селскостопанските птици от различни продуктивни направления • Описва особеностите при половата, стопанската възраст и крайната възраст на използване на животните • Познава морфологията на яйцето и особеностите, относно избора на яйца за разплод • Посочва методите на развъждане при птиците • Познава методите на селекция при птиците • Описва техниката на селекционна работа при селскостопанските птици
Умения	• Проследяване развитието на птиците • Извършва екстериорна преценка • Обяснява особеностите при птиците от различни продуктивни направления • Определя конституцията и конституционните типове на птиците от различни продуктивни направления • Определя кондицията на птиците • Определя половата, стопанската възраст и крайната възраст на използване на птиците • Прилага подходящи методи на развъждане • Провежда отбор по възприетия метод • Извършва междувидова (отдалечена) хибридизация • Окачествява и избира яйца за разплод • Прилага изисквания за здраве и безопасност
Компетентности	• Работи самостоятелно и в екип при създаването на организация за развъждане на птици • Проследява и анализира резултатите от развъждането на различните видове птици и набелязва мерки за повишаване на носливостта и месодайността
Резултат от учене 20.2:	Осигурява профилактика и здравеопазване на селскостопанските птици
Знания	• Назовава начините на хващане, фиксиране и наркотизиране на заболяло животно • Дефинира основните патологични процеси • Описва симптоми на болести при различни видове системи • Посочва мероприятия за ликвидиране на болестите • Дефинира специфични профилактични мерки срещу заразните болести
Умения	• Наблюдава благосъстоянието на птиците • Фиксира птиците • Използва предписани от ветеринарен лекар ветеринарно-медицински препарати • Разпознава карентни срокове за яйца, месо и вътрешни органи и

	помещения • Сътрудници с ветеринарен лекар • Полага грижи за болните птици
Компетентности	• Способен е да осигури подходяща профилактика и здравеопазване на селскостопанските птици
Средства за оценяване:	• Средство 1: Решаване на тест/Писмено изпитване • Средство 2: Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	• За средство 1: Учебен кабинет • За средство 2: Експериментално стопанство/ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира теоретични знания, свързани с методите на развъждане, размножаване, осигуряване на профилактика и здравеопазване на селскостопанските птици За средство 2: • Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Зайцевъдство“ - трета степен на професионална квалификация
ЕРУ 21

Наименование на единицата:	Хуманно отношение към зайци
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 21.1:	Прилага знания по анатомия, физиология и патология за зайците в практиката
Знания	• Изброява системи в животинския организъм и назовава функциите им • Дефинира физиологични показатели • Назовава симптоми на заболявания • Посочва начини за извършване на диагностика
Умения	• Определя местоположението на органите в животинския организъм • Обяснява основни функции на системите в животинския организъм • Определя различни патологични промени в системите в животинския организъм • Определя симптоми на заболявания • Прилага профилактични мерки

	● Използва по предназначение дезинфекционни средства
Компетентности	● Самостоятелно и правилно определя местоположението и функцията на органите и системите в животинския организъм ● В екип създава условия за предпазване от заболявания на животни при спазване на хигиенни норми
Резултат от учене 21.2:	Създава условия за отглеждане на зайци при конвенционално и биологично стопанство
Знания	● Описва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на зайцеферми ● Описва зоохигиенните изисквания към помещения за различни категории зайци ● Познава профилактичните мероприятия за поддържане на хигиена в зайцефермите и хигиена на тялото на животните
Умения	● Спазва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на нови животновъдни сгради и ферми ● Спазва зоохигиенните изисквания по време на експлоатацията на зайцеферми ● Осигурява хигиенна среда в помещенията за зайци ● Провежда профилактични мероприятия за поддържане на хигиена във фермата
Компетентности	● Обсъжда в екип решения за проектиране и изграждане на зайцеферми, съгласно зоохигиенните изисквания ● Способен е в екип да работи за обезпечаването на необходимите условия за отглеждане на зайци при конвенционално и биологично стопанство
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Експериментално стопанство/ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: ● Демонстрира теоретични знания, свързани с хуманното отношение към зайците, включващи всичко свързано с условията и начина на отглеждане За средство 2: ● Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ 22

Наименование на единицата:	Хранене и отглеждане на зайци
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд

Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 22.1:	Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури
Знания	• Описва състава на почвата • Описва свойствата на почвата • Дефинира основните технологични операции при отглеждане на земеделски култури • Описва начина на приготвяне на фуражи • Назовава начини за съхраняване на фуражи • Дефинира видовете обработки на зърнени фуражи
Умения	• Избира технологията за отглеждане на земеделски култури, съобразено с конкретните условия на района • Прилага правила за съставяне на сеитбообращения • Прилага начините на торене • Определя сеитбена и торова норма • Приготвя различни видове фуражи, предназначени за изхранване на зайци • Окачествява фуражите • Съхранява фуражите, съобразно технологичните изисквания
Компетентности	• Способен е да анализира възможностите за екологично земеделие и да вземе ефективно решение за отглеждане и съхранение на различни фуражни култури, изпълнявайки технологичните изисквания
Резултат от учене 22.2:	Съставя фуражен баланс
Знания	• Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на зайцеферма в началото на годината • Описва нуждите от фуражи при посочени средногодишен брой и продуктивност на зайците • Посочва параметри на хранителните стойности на фуражите
Умения	• Съставя фуражен баланс на зайцеферма при посочени брой и продуктивност на животните и налични фуражи • Изчислява площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните фуражни култури • Изчислява количество за закупуване на различни видове фуражи при посочен (или съставен) фуражен баланс
Компетентности	• Прецизно изчислява необходимите по вид и количество фуражи, съобразявайки хранителна стойност и нормите за хранене на различни категории зайци
Резултат от учене 22.3:	Осигурява пълноценно хранене на зайци
Знания	• Описва химичния състав на фуражите • Описва смилаемостта на хранителните вещества • Дефинира енергийната и протеинова хранителност на фуражите • Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска

	● Дефинира същността на нормирано хранене ● Посочва изискванията за осигуряване на правилно хранене ● Описва системите за поене, приложими в зайцевъдството
Умения	● Избира и комбинира подходящи фуражи за пълноценно хранене на зайците ● Подбира фуражи за изхранване на различни категории зайци ● Подбира фуражи, според енергийната и протеинова стойност ● Използва данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите ● Прилага норми за различни категории зайци ● Балансира дажби и смески за различни категории зайци ● Прилага подходящ начин на хранене при отделните категории зайци ● Използва подходяща система за поене при различните категории зайци
Компетентности	● Способен е да изготвя правилно индивидуални и групови дажби и смески, използвайки данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите, в зависимост от сезона, продуктивното направление, особеностите на района на отглеждане ● Способен е в екип да осигурява пълноценно изхранване на различните категории зайци
Резултат от учене 22.4:	Осигурява оптимални условия на отглеждане на различни категории зайци
Знания	● Познава изискванията за избор на място за изграждане на зайцеферма ● Познава начините на отглеждане на различни категории зайци (по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление) ● Познава техниката, необходима при обработката и раздаването на фуражите, поенето на зайците и почистването на помещенията
Умения	● Отглежда различни категории зайци (по пол, възраст, физиологично състояние, продуктивно направление) ● Поддържа необходимата хигиена в помещенията, съгласно зооветеринарните изисквания ● Поддържа хигиената на животните ● Използва подходящи миешки и дезинфекционни средства при поддържане на хигиената в помещенията и използвания инвентар ● Използва необходимата техника за обработка и раздаване на фуражите, поене на зайците и почистване на помещенията
Компетентности	● Работи в екип за създаване на оптимални условия за отглеждане на различни категории зайци и за поддържане на хигиената на животните и помещенията ● Способен е да създаде ефективна организация за изпълнение на дейности, свързани с техниката за обработка и раздаване на фуражите, поене и почистване
Средства за	Средство 1:

оценяване:	- Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: - Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: - Учебен кабинет За средство 2: - Експериментално стопанство/ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира теоретични знания, свързани с хуманното отношение към зайците, включващи всичко свързано с условията и начина на отглеждане и осигуряване на пълноценно хранене За средство 2: - Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ 23

Наименование на единицата:	Развъждане на зайци
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 23.1:	Провежда развъдно-подобрителна работа в зайцевъдството
Знания	- Описва особеностите в растежа, развитието и размножаването на зайци - Познава формите на документиране на произхода и продуктивността на зайците - Описва особеностите на екстериора, конституцията и кондицията при зайците от различни продуктивни направления - Описва особеностите при половата, стопанската и крайната възраст на използване на зайците - Назовава методи на развъждане - Посочва изисквания при избора на животни за разплод - Познава особеностите в половия цикъл на зайките - Описва признаци на разгоненост при зайките - Описва признаци за настъпване на раждането - Изброява изискванията на разпоредбите за здраве и безопасност
Умения	- Проследява развитието на зайците - Извършва екстериорна преценка - Определя конституцията и конституционните типове при породите зайци от различни продуктивни направления - Подбира животни за разплод - Извършва бонитировка

	● Открива признаците на разгоненост при зайкините ● Спазва изискванията, относно особеностите при съешаването им ● Установява бременността (чрез палпация на ембрионите през коремната стена на зайкинята, след втората седмица от покриването ѝ) ● Полага грижи по време на бременност и раждане ● Полага грижи за новородените и за майката ● Открива признаците на лъжлива бременност при зайкините ● Прилага изисквания за здраве и безопасност
Компетентности	● Способен е отговорно да прилага подходящи методи на развъждане на зайците, съгласно целта, спазвайки изискванията за здраве и безопасност
Резултат от учене 23.2:	Осигурява профилактика и здравеопазване на зайци
Знания	● Назовава начините на хващане, фиксиране и наркотизиране на заболяло животно ● Дефинира основните патологични процеси ● Описва симптоми на болести при различни видове системи ● Маркира мероприятия за ликвидиране на болестите ● Дефинира специфични профилактични мерки срещу заразните болести
Умения	● Наблюдава благосъстоянието на зайците ● Фиксира зайците ● Използва предписани от ветеринарен лекар ветеринарно-медицински препарати ● Разпознава карентни срокове за месо и вътрешни органи, и за помещения ● Сътрудничи с ветеринарен лекар ● Полага грижи за болните зайци
Компетентности	● Работи в екип с ветеринарните специалисти при провеждане на профилактика и лечение на зайци, съобразявайки се с изискванията за хуманно отношение
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Експериментално стопанство/ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: ● Демонстрира теоретични знания, свързани с методите на развъждане, размножаване, осигуряване на профилактика и здравеопазване на зайци За средство 2: ● Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

**ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Пчеларство и бубарство“
- трета степен на професионална квалификация**

ЕРУ 24

Наименование на единицата:	Отглежда, развъжда и използва пчелни семейства
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 24.1.	Осигурява подходящи условия за отглеждане на пчелни семейства
Знания	● Познава биологията на пчелното семейство ● Посочва трите вида индивиди в пчелното семейство ● Описва живота на пчелното семейство през годината ● Познава особеностите на взаимоотношенията между пчелите ● Изброява етапите в развитието на пчелите ● Посочва необходимите грижи за отглеждането на пчелните семейства през сезоните от годината ● Описва системите кошери за отглеждане на пчелни семейства ● Посочва качествата за преценка на пчелните семейства ● Познава особеностите при развъждането на пчелите ● Изрежда критериите за бракуване на некачествени пчелни майки ● Познава методите на племенна работа при пчелите
Умения	● Разпознава трите вида индивиди в пчелното семейство ● Наблюдава поведението и взаимоотношенията на пчелите ● Извършва прегледи на пчелните семейства през годината ● Подпомага осиротелите и слабите семейства ● Подхранва пчелните семейства ● Разширява пчелното гнездо ● Създава благоприятни условия за отглеждане на пчелните семейства ● Избира за отглеждане пчелни семейства в подходящи системи - кошери – двукорпусно, многомагазинно и в кошер-лежак ● Отглежда пчелни майки като бележи, изпраща, подменя ● Полага специални мерки за отглеждане на силни пчелни семейства ● Набелязване на мерки против кражби между пчелните семейства
Компетентности	● Системно организира дейността на пчелина, с цел отглеждане на здрави пчелни семейства и получаване на качествени продукти ● Отговорно и системно провежда прегледи на пчелните семейства и полага необходимите грижи, в съответствие с хигиенните изисквания

Резултат от учене 24.2.	Извършва ветеринарно-санитарната експертиза на пчелен мед
Знания	● Познава основните изисквания на добрите пчеларски практики за устройството на пчелина, преглед на пчелните семейства и преценка на пчеларски помещения, инвентара и материали ● Описва особеностите при разпечатване на питите и центрофугиране на пчелния мед ● Посочва изискванията за първичната обработка на меда ● Познава изискванията към предприятията за преработка на пчелен мед при приемане и съхранение на суровината, технологичната обработка на меда ● Изброява изискванията за разфасоване, етикиране, пакетиране и палетизиране на меда ● Изрежда особеностите за съхранение на готовата продукция, експедиция и транспорт на меда ● Познава състава и свойствата на пчелния мед ● Посочва критериите за “зрелост” на пчелния мед ● Описва промените в меда при съхранението му ● Познава различни фалшификации в меда и начини за откриването им ● Описва производството, съхранението и приложението на пчелните прашец, млечице, клей и отрова
Умения	● Прилага добри пчеларски практики за устройството на пчелина, преглед на пчелните семейства, избор и преценка на пчеларски помещения, инвентара и материали ● Извършва първичната обработка: прецеждане (филтриране), утаяване, хомогенизиране чрез разбъркване, разфасоване и съхраняване на меда ● Взема проби от пчелен мед ● Окачествява проба пчелен мед чрез органолептично изследване, физико-химични изследвания, микробиологично изследване ● Открива чужди примеси в пчелния мед ● Определя “зрелостта” на пчелния мед ● Установява промени в меда при съхранение ● Доказва фалшификации в меда ● Произвежда пчелен прашец, млечице, клей и отрова
Компетентности	● Способен е да осигури подходящите условия за отглеждане на пчелни семейства и производство на мед ● Способен е да организира извършване на ветеринарно-санитарната експертиза на пчелните продукти, гарантираща необходимото качество и добра реализация на пазара
Резултат от учене 24.3.	Контролира резултатите от дейността на пчелина
Знания	● Познава зооветеринарните изисквания за създаване на пчелин ● Посочва необходимостта от определяне броя на пчелните семейства за района на стопанството ● Набелязва материали и консумативи, необходими за оптимална работа в пчелина

	• Описва особеностите при съставяне на меден баланс на пчелната паша • Посочва отчетните документи, които трябва да се водят • Изброява изискванията за водене на документацията
Умения	• Преценява условията за пчеларство в района на стопанството • Избира подходящо място • Устройва пчелина • Обзавежда пчелина • Определя броя на пчелните семейства за района на стопанството • Съставя меден баланс на пчелната паша • Следи дейността на пчелина • Отчита дейността в необходимата документация
Компетентности	• Способен е самостоятелно да контролира и отчита резултатите от дейността на пчелина • Анализира състоянието и набелязва мерки за подобряване на резултатите от дейността на пчелина
Резултат от учене 24.4.	Полага грижи за медоносната растителност и черничарството
Знания	• Познава видовете медоносни растения • Посочва мероприятия за подобряване на медоносната база • Описва морфологичното устройство на черницата • Описва анатомично устройство на черницата • Познава агротехниката и експлоатацията на черницата • Изрежда особеностите за засаждане и отглеждане на черници • Изброява болестите и неприятелите по черницата
Умения	• Осигурява условия за развитието на различните медоносни растения • Провежда мероприятия за осигуряване на непрекъсната и продължителна паша през целия активен сезон – организационни, стопански, агротехнически, пчеларски • Размножава черницата чрез коренови издънки • Подготвя зрели резници за размножаване • Прилага основните начини на вегетативно размножаване на черницата • Преоблагородява млади и стари черници • Подготвя почвата за създаване на черничево насаждение • Избира сорт черница • Засажда черница • Извършва резитба след засаждането • Полага грижи за младите насаждения • Разпознава болести и неприятелите по черницата
Компетентности	• Работи в екип по създаване и поддържане на медоносна растителност, необходима за нормалното развитие на пчелите и получаване на качествени продукти
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2:

	Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: - Учебен кабинет За средство 2: - Експериментално стопанство/реално работно място
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира задълбочени знания за: създаване на ефективна организация по осигуряване на подходящи условия за отглеждане на пчелни семейства, провеждане на необходимите профилактични и оздравителни мероприятия, извършване на ветеринарно-санитарната експертиза на пчелен мед За средство 2: - Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ 25

Наименование на единицата:	Бубарство
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 25.1:	Познава особеностите на развитие и размножаване на копринената пеперуда
Знания	- Посочва видовете пашкуловиещи насекоми - Познава особеностите на онтогенетичното развитие на черничевата копринена пеперуда - Посочва влиянието на факторите на околната среда върху развитието на бубата - Посочва начините на развъждане на копринената пеперуда - Описва организацията на развъдно-подобрителната работа - Описва особеностите на процесите в гренажното производство (инкубиране и отглеждане на бубено семе; изкупуване и обработване на пашкулите; провеждане на папионаж, съхраняване на произведените сносци) - Изброява начините за контрол на приходите и разходите за дейността
Умения	- Разпознава видовете пашкуловиещи насекоми – диви, полуодомашнени и вида <i>Bombyx mori</i> L – черничевата копринена пеперуда - Идентифицира морфологичните белези на копринената черничева пеперуда - Разпознава особеностите в ембрионалното развитие на В. Мори и анатомичното устройство на гъсеницата (копринена буба) - Проследява периодите на образуване на копринената обвивка - Проследява влияние на факторите на околната среда върху

	развитието на бубата – абиотични и биотични ● Организира развъдно-подобрителната работа ● Провежда отбор и подбор сред пеперудите ● Избира подходящи методи на развъждане ● Участва в процесите в гренажното производство (инкубиране и отглеждане на бубено семе; изкупуване и обработване на пашкулите; провеждане на папионаж, съхраняване на произведените сносци) ● Отчита всички приходи и разходи от дейността, направени през годината
Компетентности	● Способен е самостоятелно да организира дейностите за развитие и размножаване на копринената пеперуда ● Анализира размножаването на копринената пеперуда с цел набелязване на мерки за подобряване на резултатите от дейността
Резултат от учене 25.3:	Спазва технологията за отглеждане на буби
Знания	● Посочва изискванията при създаването на ферма за буби ● Изброява дейностите в бубарската ферма ● Посочва необходимостта от провеждане на профилактични мероприятия преди и по време на отглеждането на бубите ● Описва особеностите при отглеждане на буби ● Посочва болестите, отравянията и неприятелите при черничевата копринена пеперуда ● Познава зооветеринарните изисквания за борба и профилактика с болестите при черничевата копринена пеперуда ● Изброява изискванията за вземане на материал за лабораторно изследване
Умения	● Създава ферма за буби, спазвайки необходимите хигиенни изисквания ● Участва в организиране на дейностите в бубарската ферма ● Провежда профилактични мероприятия преди и по време на отглеждането на бубите (извършване на дезинфекция на помещенията, подготовка на инвентара за инкубация, поддържане на необходимата хигиена в помещенията) ● Участва в отглеждане на бубите през отделните възрасти ● Създава необходимите условия за завиването на пашкулите ● Участва в организацията на дейността на свилоточно предприятие ● Открива болестите, отравянията и неприятелите при черничевата копринена пеперуда ● Провежда необходимите профилактични и оздравителни мероприятия ● Взема материал за изпращане в лаборатория за изследване
Компетентности	● Способен е самостоятелно и в екип да прилага технологията за отглеждане на буби като провежда необходимите профилактични и оздравителни мероприятия
Резултат от учене	Осигурява профилактика и здравеопазване на пчели и буби

25.4	
Знания	● Дефинира основните патологични процеси ● Описва симптоми на болести при различни видове системи ● Описва мероприятия за ликвидиране на болестите ● Дефинира специфични профилактични мерки срещу заразните болести
Умения	● Наблюдава благосъстоянието на пчели и буби ● Използва предписани от ветеринарен лекар ветеринарно-медицински препарати ● Разпознава карентни срокове за пчелни продукти и помещения ● Сътрудничи с ветеринарен лекар ● Полага грижи за болните пчели и буби
Компетентности	● Работи в екип с ветеринарните специалисти при провеждане на профилактика и лечение на пчели и буби, съобразявайки се с изискванията за хуманно отношение
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Реална работна среда/Учебно стопанство/Ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: ● Създава ефективна организация за осигуряване на подходящи условия за отглеждане на буби и провежда необходимите профилактични и оздравителни мероприятия За средство 2: ● Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Коневъдство и конна езда“ - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 26

Наименование на единицата:	Хуманно отношение към коне
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 26.1:	Прилага знания по анатомия, физиология и патология на конете в практиката
Знания	● Изброява системи в животинския организъм

	• Назовава функциите на системите в животинския организъм • Дефинира физиологични показатели • Назовава симптоми на заболявания • Посочва начини за извършване на диагностика
Умения	• Определя местоположението на органите в животинския организъм • Обяснява основни функции на системите в животинския организъм • Определя различни патологични промени в системите в животинския организъм • Определя симптоми на заболявания • Прилага профилактични мерки • Използва дезинфекционни средства
Компетентности	• Самостоятелно определя правилно местоположението и функцията на органите и системите в животинския организъм • В екип създава условия за предпазване от заболявания при животни, при спазване на хигиенни норми
Резултат от учене 26.2:	Разграничава типове поведение при конете
Знания	• Назовава основни типове поведения • Посочва подходи към конете • Посочва хуманни изисквания за отглеждането на коне
Умения	• Използва различни видове подходи в конкретна ситуация • Прилага хуманни изисквания в отношението към коне
Компетентности	• Ефективно прилага различни видове подходи, съобразени с хуманните изисквания
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: • Изпълнение на практическа задача/Казуси/Приложни задачи
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: • Учебен кабинет За средство 2: • Реална работна среда/Учебно стопанство/Ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира теоретични знания, свързани с хуманното отношение към конете, включващи всичко свързано с условията и начина на отглеждане За средство 2: • Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ 27

Наименование на единицата:	Хранене и отглеждане на коне
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4

Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 27.1:	Осигурява условия за отглеждане на коне при конвенционално и биологично стопанство
Знания	• Описва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на конеферми • Описва зоохигиенните изисквания към помещения за различни категории коне • Познава профилактичните мероприятия за поддържане на хигиена в конефермите и хигиена на тялото на коня
Умения	• Спазва зоохигиенните изисквания при проектиране и изграждане на нови животновъдни сгради и ферми • Спазва зоохигиенните изисквания по време на експлоатацията на конеферми • Осигурява хигиенна среда в помещенията за коне • Провежда профилактични мероприятия за поддържане на хигиена във фермата
Компетентности	• Способен е в екип да разработи решения за проектиране и изграждане на конеферми, съгласно зоохигиенните изисквания
Резултат от учене 27.2:	Организира отглеждането и съхранението на различни фуражни култури
Знания	• Описва състава на почвата • Описва свойствата на почвата • Дефинира основните технологични операции при отглеждане на земеделски култури • Описва начина на приготвяне на фуражи • Назовава начини за съхраняване на фуражи • Дефинира видовете обработки на груби и зърнени фуражи
Умения	• Избира технологията за отглеждане на земеделски култури, съобразено с конкретните условия на района • Прилага правила за съставяне на сеитбообращения • Извършва торене • Определя сеитбена и торова норма • Приготвя различни видове фуражи, предназначени за изхранване на коне • Окачествява фуражите • Съхранява фуражите, съобразно технологичните изисквания • Раздава фуражи при отделните категории коне
Компетентности	• Способен е да анализира възможностите за екологично земеделие и да вземе ефективно решение за отглеждане и съхранение на различни фуражни култури, изпълнявайки технологичните изисквания
Резултат от учене 27.3:	Организира дейности за използване и поддържане на пасища
Знания	• Описва технологията на създаване на изкуствени пасища и тревни

	смески за различни почвени и климатични райони • Описва мероприятия за поддържане на продуктивността на пасищата • Описва особеностите на паша за различни категории коне
Умения	• Извършва парцелиране на пасище при зададени размери, добиви и животни за паша • Извършва оглед на пасището • Преценява състоянието на пасището • Определя пасищната зрелост на тревата • Извършва монтаж на електропастира
Компетентности	• Способен е самостоятелно или в екип да организира дейности за използване при спазване на изискванията за безопасност
Резултат от учене 27.4:	Съставя фуражен баланс
Знания	• Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на конеферма в началото на годината • Описва нуждите от фуражи при посочен средногодишен брой на конете • Посочва параметри на хранителните стойности на фуражите
Умения	• Съставя фуражен баланс на конеферма при посочени брой и продуктивност на животните и налични фуражи • Изчислява площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните фуражни култури • Изчислява количество за закупуване на различни видове фуражи при посочен (или съставен) фуражен баланс
Компетентности	• Прецизно изчислява необходимите по вид и количество фуражи, съобразявайки хранителна стойност и нормите за хранене на различни категории коне
Резултат от учене 27.5:	Изготвя индивидуални и групови дажби и смеси
Знания	• Описва химичния състав на фуражите • Описва смилаемостта на хранителните вещества • Дефинира енергийната и протеинова хранителност на фуражите • Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска
Умения	• Подбира фуражи за изхранване на различни категории коне • Подбира фуражи, според енергийната и протеинова стойност • Използва данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите
Компетентности	• Способен е да изготвя правилно индивидуални и групови дажби и смеси, използвайки данни от таблиците за хранителната стойност на фуражите, в зависимост от сезона, продуктивното направление, особености на района на отглеждане
Резултат от учене 27.6:	Изхранва различни категории коне
Знания	• Дефинира същността на нормирано хранене • Посочва изискванията за осигуряване на правилно хранене

	● Описва начини на хранене на отделни категории коне
Умения	● Прилага норми за различни видове коне ● Балансира дажби за различни категории коне ● Съставя план за подхранване на коне при максимално използване на пашата
Компетентности	● Способен е в екип да осигурява пълноценно изхранване на различни категории коне
Резултат от учене 27.7:	Осигурява оптимални условия на отглеждане на различни категории коне
Знания	● Познава изискванията за избор на място за изграждане и обзавеждане на конеферма ● Описва начините на отглеждане на различни категории коне (по пол, възраст, физиологично състояние, натоварване) ● Посочва изискванията за хуманно отношение към конете и за осигуряване на оптимални условия за поддържане на добро здравословно състояние ● Изброява особеностите при тренинга и изпитването на ездови и расови коне ● Посочва изискванията за правилно стопанисване на пасищата ● Познава техниката, необходима при обработката и раздаването на фуражите, поенето на конете и почистването на помещенията ● Изброява миещи и дезинфекционни средства
Умения	● Отглежда различни категории коне (по пол, възраст, физиологично състояние, вид на използване) ● Прилага хуманно отношение към конете и осигурява оптимални условия за поддържане на доброто им здравословно състояние ● Поддържа хигиена на животните и амуницията ● Извършва тренинг през отделните периоди на млади и по-възрастни ездови коне ● Извършва тренинг на расови коне ● Използва различни категории коне за впряг ● Участва в дейности като подготовка на конете за изложба и продажба ● Подковава коне ● Използва необходимата техника за обработка, съхранение и раздаване на фуражите, поене на кончета и възрастни коне и почистване на помещенията ● Използва миещи и дезинфекционни средства
Компетентности	● Способен е в екип да създаде оптимални условия за отглеждане на различни категории коне
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: ● Изпълнение на практическа задача/Казуси/Приложни задачи
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Реална работна среда/Учебно стопанство/Ферма

Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира теоретични знания, свързани с хуманното отношение към конете, включващи всичко свързано с условията и начина на отглеждане и осигуряване на пълноценно хранене За средство 2: - Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване
-------------------------------	--

ЕРУ 28

Наименование на единицата:	Развъждане на коне
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 28.1:	Участва в развъждането на коне
Знания	- Описва особеностите при растежа, развитието и размножаването на конете - Познава формите на документиране произхода и вида на използване - Познава методите на развъждане при конете - Разглежда особеностите при избора на коне за разплод - Познава техниката на размножаване на коне - Описва особеностите при половата, стопанската и крайната възраст на използване на конете - Идентифицира признаците на разпасаност при конете - Изброява необходимите грижи по време на бременност при конете - Описва признаците за настъпване на раждането - Описва причините за абортите и безплодието - Дефинира мерки за предотвратяване на безплодие и аборт при коне
Умения	- Определя живата маса за изчисляване на средно дневния/месечния прираст - Извършва екстериорна преценка и обяснява особеностите при конете от различни направления - Определя конституцията и конституционните типове на конете от различни направления - Определя кондицията и темперамента на конете - Определя половата, стопанската възраст и крайната възраст на използване на конете - Прилага подходящи методи на развъждане - Проследява половия цикъл на кобилите - Открива признаци на разпасаност при кобилите - Полага грижи по време на бременност и раждане на кобилите - Открива признаци за настъпване на раждането

	● Оказва помощ при нужда ● Полага грижи за новороденото и за майката ● Води профилактика за предотвратяване на абортите и безплодието при кобилите
Компетентности	● Работи самостоятелно и в екип при създаването на организация за развъждане на коне ● Проследява и анализира резултатите от заплождането на кобилите и набелязва мерки за евентуално отстраняване на причини, довели до аборти и безплодие
Резултат от учене 28.2:	Осигурява профилактика и здравеопазване на коне
Знания	● Назовава начините на хващане, фиксиране и наркотизиране на заболяло животно ● Дефинира основните патологични процеси ● Описва симптоми на болести при различни видове системи ● Маркира мероприятия за ликвидиране на болестите ● Дефинира специфични профилактични мерки срещу заразните болести
Умения	● Наблюдава благосъстоянието на животните ● Фиксира животни ● Използва предписани от ветеринарен лекар ветеринарно-медицински препарати ● Разпознава карентните срокове ● Сътрудничи с ветеринарен лекар ● Полага грижи за болните животни
Компетентности	● Способен е да осигури подходяща профилактика и здравеопазване на коне
Средства за оценяване:	Средство 1: ● Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: ● Учебен кабинет За средство 2: ● Реална работна среда/Учебно стопанство/Ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: ● Демонстрира теоретични знания, свързани с методите на развъждане, размножаването, тренинга, осигуряване на профилактика и здравеопазването на коне За средство 2: ● Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

ЕРУ 29

Наименование на единицата:	Трениране на коне и конна езда
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4

Наименование на професията:	Техник-животновъд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 29.1:	Спазва общи принципи за трениране на коне
Знания	• Описва особеностите при тренирането на коне • Посочва етапите и подготовката за трениране на коне • Изброява особеностите при трениране на млади ездови коне • Познава спецификата на тригодишни и по-възрастни коне
Умения	• Спазва принципите за трениране на коне • Обяснява различията при тренирането на различни възрасти коне • Разграничава етапите при тренирането на коне
Компетентности	• Способен е самостоятелно да следва принципите за трениране на коне
Резултат от учене 29.2:	Извършва тренинг и езда на различни категории коне
Знания	• Назовава начините за изпитване на конете за езда • Дефинира основните конни спортове • Описва особеностите при тренинг и езда на различни категории коне • Посочва различните категории коне за впряг
Умения	• Извършва тренинг на различни категории коне • Прави впряг на различни категории коне • Осъществява езда на различни категории коне
Компетентности	• Способен е да извърши прецизна тренировка и езда според категорията коне
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест/Писмено изпитване Средство 2: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: • Учебен кабинет За средство 2: • Реална работна среда/Учебно стопанство/Ферма
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира теоретични знания, свързани с начините и изискванията на трениране и езда на различни видове коне За средство 2: • Изпълнява индивидуално и/или групово практическо задание с приложени показатели и критерии за оценяване

4. Изисквания към материалната база

4.1. Учебните кабинети за обучение по теория трябва да имат: работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), работно място на обучаващия (работна маса и стол),

учебна дъска, шкафове, екрани и стойки за окачване на табла, дъска за писане, други средства за обучение; учебни помагала - демонстрационни макети и модели, табла с породи животни, сбирка от различни видове фуражи, табла, схеми, учебни видеофилми, мултимедийна техника, компютри, проектори и съответните програмни продукти за онагледяване. Компютърният кабинет трябва да включва по един персонален компютър на всеки обучаван с необходимия хардуер и софтуер, свързан в мрежа, принтер, плотер, скенер и достъп до интернет.

4.2 Практическото обучение се провежда в експериментални стопанства към университети и научни институти, земеделски стопанства (ферми), собственост на обучаващата институция, или в частни ферми, осигурени на договорна основа.

Необходимо е обучителните институции да бъдат оборудвани с машини и съоръжения, както и със съответни помагала, съобразно изучаваната професия и специалности. Трябва да осигуряват работни места за всички обучавани, както и едно работно място за обучаващия. В началото на всяко практическо занятие, обучаваните преминават задължителен инструктаж по здравословни и безопасни условия на труд. За правилното и безопасно протичане на учебния процес е необходимо да се обезпечи: подходящо работно облекло за всеки обучаван, работно място за разполагане на инструменти и консумативи за извършване на съответната дейност, цялостен комплект техническа документация, необходими битови помещения, складови помещения. В базата за обучение по практика следва да се отглеждат съответните видове животни и птици.

Необходимо е да има учебни работилници за трактори и автомобили, селскостопанска техника, машинно-тракторни агрегати.

За обучението за управление на трактор и работа с прикачна техника, обучаващата институция трябва да притежава (или да сключи договор с организация, която притежава) трактор със съответния набор технологично оборудване.

5. Изисквания към обучаващите

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка могат да преподават лица със завършено висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако са придобили трета степен на професионална квалификация по специалност „Техник-животновъд“ при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.